

PLAN ORGANIZOWANIA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

W CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH
W SIECHNICACH

Wstęp

Z dniem 1 lipca 2025 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach został przekształcony w Centrum Usług Społecznych (CUS), co otwiera nowy etap w podejściu do wsparcia mieszkańców gminy.

Jednym z kluczowych elementów nowej struktury będzie organizowanie społeczności lokalnej, czyli działania ukierunkowane na wzmocnienie potencjału mieszkańców oraz tworzenie przestrzeni do wspólnego rozwiązywania problemów społecznych. Organizowanie społeczności lokalnej w gminie Siechnice opierać się będzie na budowaniu relacji, aktywizowaniu mieszkańców i włączaniu ich w procesy decyzyjne. Celem jest nie tylko reagowanie na potrzeby, ale także inspirowanie do działania, współpracy i samodzielnego inicjowania zmian w najbliższym otoczeniu.

W ramach działalności CUS w Siechnicach będą rozwijane takie formy aktywności, jak:

- 1) lokalne partnerstwa między instytucjami, organizacjami społecznymi i mieszkańcami,
- 2) rozwój i koordynacja wolontariatu lokalnego,
- 3) organizowanie grup wsparcia, grup samopomocowych i sieci sąsiedzkiej współpracy,
- 4) prowadzenie kampanii społecznych i działań edukacyjnych,
- 5) organizacja lokalnych wydarzeń, warsztatów i spotkań integracyjnych,
- 6) rozwijanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla różnych grup wiekowych.

Zgodnie z zapisami ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centra usług społecznych z dnia 19 lipca 2019 r., w nowej strukturze przewidziano samodzielne stanowisko Organizatora Społeczności Lokalnej, który będzie odpowiedzialny za inicjowanie i koordynowanie działań społecznych w gminie. Stanowisko to będzie podlegało bezpośrednio Dyrektorowi CUS. Transformacja GOPS w Siechnicach w CUS to szansa na zbudowanie bardziej otwartego, partnerskiego systemu wsparcia, w którym mieszkańcy nie są jedynie odbiorcami pomocy, ale stają się jej współtwórcami.

1. Podstawa prawna

Zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1818), w celu integracji i wspierania rozwoju wspólnoty samorządowej, Centrum Usług Społecznych opracowuje Plan Organizowania Społeczności Lokalnej. Plan ten jest przygotowywany przez Organizatora Społeczności Lokalnej, z uwzględnieniem wniosków wynikających z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych oraz działań wspierających. Dokument ten może być aktualizowany w przypadku istotnych zmian, a jego przyjęcie następuje w drodze zarządzenia Dyrektora CUS.

2. Termin realizacji

Plan Organizowania Społeczności Lokalnej realizowany będzie w okresie od **1 lipca 2025 r. do 30 czerwca 2026 r.**

3. Charakterystyka Gminy Siechnice

Siechnice to miejsko-wiejska gmina znajdująca się w powiecie wrocławskim, w województwie dolnośląskim. Jest położona tuż przy południowo-wschodnich granicach Wrocławia i ogranicza ją rzeka Odra od północnego wschodu. Gmina sąsiaduje z gminami Żórawina, Oława, Kobierzyce i Domaniów. Obejmuje 21 sołectw: Biestrzyków, Blizanowice, Bogusławice, Groblice, Grodziszów, Iwiny, Kotowice – Durok, Łukaszowice, Mokry Dwór, Ozorzyce, Radomierzyce, Radwanice, Smardzów, Sulęcín, Sulimów, Szostakowice, Święta Katarzyna, Trestno, Zacharzyce, Zębice, Żerniki Wrocławskie, a swoją siedzibę ma w mieście Siechnice.

4. Analiza SWOT Gminy Siechnice

<p>Mocne strony:</p> <ul style="list-style-type: none">- wzrost demograficzny - jeden z najwyższych przyrostów naturalnych w Polsce;- młoda i aktywna społeczność - wysoki odsetek rodzin z dziećmi, wysoka aktywność mieszkańców w działaniach lokalnych;- blisko Wrocławia, stacje kolejowe, drogi krajowe i wojewódzkie, obwodnica;- rozwinięta infrastruktura społeczna - szkoły, przedszkola, ośrodki zdrowia, centrum kultury, biblioteki;- rozbudowana sieć sołectw i organizacji lokalnych;- potencjał do animacji i partycypacji społecznej;- wysoki udział terenów zielonych i biologicznie czynnych - sprzyjający klimat do działań środowiskowych i integracyjnych;- obecność Strefy Aktywności Gospodarczej - lokalne miejsca pracy i rozwój gospodarczy.	<p>Słabe strony:</p> <ul style="list-style-type: none">- zróżnicowanie rozwoju między wsią a miastem- nierówny dostęp do usług społecznych w sołectwach;- presja demograficzna - szybki napływ nowych mieszkańców bez pełnego rozwoju infrastruktury społecznej;- potrzeba integracji międzyinstytucjonalnej;- starzenie się części populacji - rosnące potrzeby w zakresie opieki senioralnej i wsparcia samotnych osób starszych;- braki kadrowe i lokalowe w niektórych usługach - szczególnie opiekuńczych i środowiskowych.
<p>Szanse:</p> <ul style="list-style-type: none">- możliwość tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS) - integracja usług, efektywna współpraca lokalna;- dostęp do środków UE i krajowych - na rozwój usług środowiskowych, cyfryzację, działania integracyjne;	<p>Zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none">- nadmierna urbanizacja bez rozwoju usług społecznych - ryzyko pogłębiania się wykluczeń;- zanik więzi sąsiedzkich w nowo powstałych osiedlach - wyzwanie dla działań OSŁ;- rosnące potrzeby opiekuńcze i brak zasobów kadrowych - trudność w zaspokojeniu potrzeb

<ul style="list-style-type: none"> - wzrost zainteresowania działaniami sąsiedzkimi i społecznymi - dobry grunt pod rozwój lokalnych inicjatyw; - aktywizacja mieszkańców przez OSL - budowa tożsamości lokalnej, integracja nowych i dłużej mieszkających; - nowe technologie i narzędzia do komunikacji i diagnozy - ułatwiające kontakt i partycypację społeczną. 	<p>osób zależnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - nierówności w dostępie do informacji i udziału społecznego – marginalizacja grup mniej aktywnych cyfrowo lub transportowo; - niestabilność źródeł finansowania usług społecznych – uzależnienie od projektów i dotacji.
---	---

5. Diagnoza potrzeb i potencjały w obszarze działań wspierających

Plan Organizowania Społeczności Lokalnej powstał na podstawie „Diagnozy potencjałów i potrzeb w zakresie usług społecznych na terenie gminy Siechnice” z 2025 roku. Głównym założeniem Diagnozy było przeprowadzenie rozpoznania potencjału i potrzeb w zakresie usług społecznych na terenie gminy.

Plan opiera się na przeprowadzonych badaniach, składających się z:

- 1) ankiety dot. potencjału i potrzeb mieszkańców gminy Siechnice w obszarze działań wspierających,
- 2) konsultacji indywidualnych z mieszkańcami, zawierających informacje z zakresu potencjału i potrzeb poszczególnych grup kategoryalnych zamieszkujących gminę Siechnice.

W ramach badań zorganizowano warsztaty badawcze z udziałem grup społecznych. Do udziału zaproszono pięć wybranych grup społecznych mieszkańców Gminy Siechnice:

- 1) seniorzy,
- 2) osoby z niepełnosprawnością wraz z ich opiekunami,
- 3) młodzież,
- 4) rodzice z dziećmi,
- 5) Radni Rady Miejskiej w Siechnicach.

Badania miały charakter jakościowy i były realizowane na podstawie opracowanego scenariusza zawierającego pytania pogłębiające. Ich celem było poznanie perspektywy przedstawicieli wybranych grup społecznych na temat jakości życia w Gminie Siechnice. W ramach wywiadów grupowych (focusowych) zorganizowano również spotkania w środowisku lokalnym – z mieszkańcami wszystkich sołectw. Spotkania odbyły się w pięciu różnych miejscowościach:

- 1) Siechnice
- 2) Święta Katarzyna
- 3) Żerniki Wrocławskie
- 4) Radwanice
- 5) Trestno.

6. Cele Planu Organizowania Społeczności Lokalnej

- 1) **Wzmocnienie tożsamości lokalnej i integracja mieszkańców**
Siechnice to dynamicznie rozwijająca się gmina pod Wrocławiem, gdzie mieszka się wiele

osób z różnych miejsc. Celem jest budowanie poczucia wspólnoty i identyfikacji z miejscem zamieszkania.

- 2) **Aktywizacja mieszkańców do udziału w życiu społecznym i obywatelskim**
Organizowanie wydarzeń, warsztatów i konsultacji, które zachęcą mieszkańców do zaangażowania w działania na rzecz gminy.
- 3) **Wspieranie rozwoju lokalnych liderów i inicjatyw oddolnych**
Szkolenia i wsparcie dla osób chętnych do działania, aby mogli skutecznie reprezentować interesy mieszkańców i inicjować pozytywne zmiany.
- 4) **Budowanie partnerstw i współpracy z władzami gminy, organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami**
Tworzenie sieci współpracy na rzecz rozwoju Siechnic, co zwiększy efektywność podejmowanych działań.
- 5) **Poprawa jakości życia mieszkańców przez realizację konkretnych projektów**
Rozwój infrastruktury, terenów zielonych, miejsc spotkań, a także działań na rzecz bezpieczeństwa i ekologii.

7. Działania wspierające:

W celu realizacji założonych celów Planu Organizowania Społeczności Lokalnej, pracownik na stanowisku OSL w gminie Siechnice będzie korzystać z różnorodnych metod wsparcia i działań na rzecz mieszkańców:

- 1) **Tworzenie partnerstw na rzecz integracji oraz rozwoju lokalnej wspólnoty samorządowej Siechnic** - to formalna kooperacja pomiędzy jednostkami samorządowymi, sołectwami oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy. Partnerstwo ma na celu inicjowanie oraz realizowanie przedsięwzięć skierowanych do osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, a także wzmacnianie spójności społecznej poprzez angażowanie mieszkańców w animacje, wolontariat oraz działania samopomocowe.
- 2) **Propozycje aktywnego i kreatywnego spędzania wolnego czasu** - oferta zajęć, warsztatów i animacji, adresowana do różnych grup społecznych, zarówno według kryterium wieku, jak i miejsca zamieszkania. W jej ramach przewidziane są działania animacyjne, edukacyjne i integracyjne, które mają na celu pobudzenie aktywności mieszkańców i wspieranie ich rozwoju.
- 3) **Wzajemna pomoc mieszkańców** - pojęcie to odnosi się do dobrowolnego i nieformalnego wsparcia, jakie mieszkańcy mogą świadczyć sobie nawzajem bez konieczności korzystania z oficjalnych instytucji. Szczególną rolę odgrywają tutaj spotkania osób, które łączą podobne doświadczenia lub wyzwania życiowe, z celem pobudzenia ich zaangażowania obywatelskiego i wspólnego radzenia sobie z problemami.
- 4) **Działalność wolontariacka** - dobrowolne i nieodpłatne zaangażowanie się mieszkańców na rzecz innych osób spoza najbliższego otoczenia. W gminie Siechnice planuje się rozwój lokalnego centrum wolontariatu, które będzie koordynować działania młodzieżowych klubów wolontariusza, wolontariatu senioralnego oraz indywidualnych wolontariuszy.
- 5) **Kampanie i wydarzenia społeczne, a także akcje integracyjne** - kampanie społeczne będą pełniły funkcję edukacyjną i uświadamiającą, zwracając uwagę na ważne kwestie społeczne poprzez różnorodne kanały komunikacji, w tym nowoczesne technologie. Lokalne wydarzenia mają na celu nie tylko integrację mieszkańców, ale także ich aktywny udział w tworzeniu i realizacji inicjatyw. Przykłady to pikniki, festyny czy wspólne akcje charytatywne.

Akcje społeczne zostaną zaplanowane w celu promowania społecznej aktywności oraz solidarności lokalnej.

- 6) **Rzecznictwo i udostępnianie informacji obywatelskiej** - działania skierowane na podnoszenie świadomości społeczności oraz wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem poprzez dostarczanie informacji o możliwościach pomocy i wsparcia dostępnych w gminie.

8. Harmonogram działań wspierających:

Tabela 1. Harmonogram działań

Lp.	Cele szczegółowe	Działania i opis realizacji	Grupa docelowa / Zakładana liczba uczestników	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
1	Poznanie potrzeb i potencjału społeczności Gminy Siechnice	Spotkania środowiskowe w świetlicach wiejskich (rozmowy, notatki), wizyta w każdej miejscowości min. 1 raz w roku.	Mieszkańcy gminy Siechnice / 5 osób na spotkanie	Cały rok 2025/26	Min. 25 zgłoszeń, lista obecności, dokumentacja zdjęciowa
2	Rozwój i koordynacja wolontariatu lokalnego	Rekrutacja wolontariuszy, tworzenie bazy kontaktowej, szkolenie „Wolontariusz w społeczności”, bieżące angażowanie wolontariuszy w działania	Młodzież, dorośli, seniorzy / min. 10-15 wolontariuszy	Cały rok 2025/26	Min. 10 zgłoszeń, 5 aktywnych wolontariuszy, 1 szkolenie
3	Zapewnienie stałego kontaktu i wsparcia dla mieszkańców oraz monitorowanie ich potrzeb.	Regularne dyżury OSL oraz udział w lokalnych wydarzeniach w celu budowania relacji i reagowania na potrzeby społeczności.	Mieszkańcy gminy / stały, niewielki udział osób korzystających z dyżurów i rozmów indywidualnych.	Cały rok 2025/26 (1x tydzień)	Min. 50 kontaktów rocznie, notatki, ewidencja spotkań
4	Integracja i prezentacja działań CUS	Udział/Organizacja pikniku rodzinnego z animacjami, punktami informacyjnymi, promocją działań CUS i OSL	Mieszkańcy / ok. 100-150 osób	Wrzesień 2025	Min. 1 wydarzenie, punkt informacyjny, dokumentacja zdjęciowa
5	Zaangażowanie dzieci/młodzieży w działania społeczne	Marsz Ciszy z udziałem uczniów klas 4–6 szkół podstawowych, organizowany we współpracy ze szkołami oraz lokalnymi partnerami. Tworzenie bilbordów i plakatów o tematyce antyprzemocowej – zarówno w wersji tradycyjnej, jak i cyfrowej. Udział uczniów w działaniach kampanii „Biała Wstążka” na terenie szkół i społeczności lokalnej. Jeśli realizacja Marszu Ciszy okaże się niemożliwa z przyczyn niezależnych (np. organizacyjnych lub pogodowych), planowane są działania alternatywne, takie jak warsztaty, „Dzień dobrego słowa” lub kampania edukacyjna	Uczniowie szkół podstawowych / minimum 40 uczniów	Listopad-Grudzień 2025	Min. 1 działanie kampanii, 1 marsz z udziałem min. 1 szkoły

Lp.	Cele szczegółowe	Działania i opis realizacji	Grupa docelowa / Zakładana liczba uczestników	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
6	Przeciwdziałanie samotności i wykluczeniu społecznemu	Organizacja spotkania wigilijnego dla osób starszych i samotnych z udziałem mieszkańców, partnerów/ wolontariuszy	Seniorzy, osoby samotne / minimum 20 osób	Grudzień 2025	Min. 1 wydarzenie, lista obecności, dokumentacja zdjęciowa
7	Wsparcie psychoedukacyjne dla rodziców i rodzin	Warsztaty podnoszące kompetencje wychowawcze, budowanie grup wsparcia, tematyczne spotkania edukacyjne	Rodzice/opiekunowie / minimum 20 osób	Październik 2025 - Marzec 2026	Liczba warsztatów (min. 2), liczba uczestników, ankiety satysfakcji
8	Budowanie relacji, rozwijanie pasji wśród młodzieży	Spotkania w małych grupach, warsztaty, spotkania, wymiana pomysłów.	Młodzież (13–19 lat) / minimum 40 osób	Cały rok 2025/2026	Min. 2 wydarzenie w różnych lokalizacjach, min 40 uczestników w tym młodzież, punkt informacyjny
9	Upowszechnienie informacji o działaniach OSŁ i usługach społecznych	Prowadzenie kanału informacyjnego (grupa na Facebooku, biuletyn, tablica informacyjna), aktualizacja o wydarzeniach i możliwościach udziału	Mieszkańcy / min. 50 osób odbiorców	Październik 2025 - Czerwiec 2026	Min. 1 kanał informacyjny, aktualizacja min. raz w miesiącu
10	Aktywizacja i integracja mieszkańców poprzez udział w lokalnych wydarzeniach. Wzmacnianie poczucia wspólnoty poprzez wspólne przeżywanie ważnych momentów w życiu gminy.	Organizowanie animacji i działań integracyjnych podczas wydarzeń gminnych i według kalendarza CUS - np. warsztaty, gry i zabawy plenerowe, konkursy, prezentacje, strefy kreatywne dla dzieci i młodzieży, garden party, pikniki sąsiedzkie.	Mieszkańcy / min. 50 osób odbiorców	Cały rok 2025/2026	Zrealizowanie animacji podczas minimum 3 różnych wydarzeń gminnych/lokalnych w roku. Liczba uczestniczących osób (monitorowana ogólnie, np. minimum 50 osób łącznie). Dokumentacja działań (notatki, zdjęcia).

9. Główni realizatorzy

Osoby pełniące rolę organizatorów społeczności lokalnej będą odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych inicjatyw, przy jednoczesnym utrzymywaniu współpracy z pozostałymi partnerami, by zapewnić spójność i kompleksowość działań.

W planowanych aktywnościach zakłada się ścisłą współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi, przedstawicielami sektora prywatnego oraz zaangażowanymi mieszkańcami.

10. Monitoring

Monitoring realizacji Planu Organizowania Społeczności Lokalnej będzie prowadzony w sposób systematyczny i ciągły, jako narzędzie wspierające codzienne zarządzanie działaniami. Będzie on stanowił integralny element wewnętrznego nadzoru nad postępem realizacji założonych celów. Jego głównym zadaniem będzie bieżące śledzenie przebiegu działań w poszczególnych obszarach strategicznych, weryfikacja zgodności realizacji z harmonogramem oraz ocena stopnia osiągnięcia zaplanowanych rezultatów i efektów.

Co roku przygotowywane będą sprawozdania podsumowujące wdrażanie Planu OSŁ, które zostaną przekazane Dyrektorowi Centrum Usług Społecznych najpóźniej do 31 marca roku następującego po okresie sprawozdawczym.

Dodatkowo, przynajmniej raz w roku organizator społeczności lokalnej przeprowadzi pogłębione rozpoznanie potrzeb wybranych grup społecznych i lokalnych - m.in. poprzez indywidualne rozmowy oraz spotkania i konsultacje realizowane przy okazji wydarzeń społecznych i kulturalnych. Wyniki tych działań umożliwią aktualizację i ewentualne uzupełnienie planowanych form wsparcia, zgodnie z rzeczywistymi oczekiwaniami mieszkańców.